

Ерекше білім беруді қажет ететін балалармен жұмысты қашықтан жүргізуді ұйымдастыру бойынша арнайы білім беру ұйымдарына арналған әдістемелік нұсқаулықтар

Республикамызда орын алып отырған төтенше жағдайға байланысты ерекше білім беруді қажет ететін балалар оқитын арнайы білім беру ұйымдарының жұмысын *қашықтан* жүргізу қажеттігі туындап отыр. Балалар мен ата-аналарға психологиялық-педагогикалық қолдау көрсетуді ұйымдастыру үшін білім беру үдерісіне қатысушылардың барлығына электрондық платформалар мен басқа электрондық қайнаркөздерге қол жеткізу мүмкіндігі беріледі.

Оңалту орталықтары, психологиялық-педагогикалық түзету кабинеттері (ОО, ППТК). Жұмыс 40 минут ішінде қатысушылардың қажетті санының (маман, бала, ата-аналар) болуымен шектелмеген санда онлайн бейне-сабақтар, кездесулер, консультациялар өткізуге мүмкіндік беретін қашықтан жұмыс істеу режимінде ZOOM интернет-платформасы арқылы жүзеге асырылады. Онлайн сабақтарды көрсетілген немесе басқа жүйеде жүзеге асыру мақсатында есептік жазба құру, тіркелу, сабақтар кестесін баланың ата-аналарымен алдын ала келісу қажет.

Жұмыстың бұл режимі ППТК мен ОО жағдайында іске асырылатын жеке және топтық сабақтарды ұйымдастыру кезінде тиімді әрі балалардың ата-аналарымен кері байланыс орнату үшін ыңғайлы. Маман мен ата-ана компьютер, телефон мен планшеттен де интернетке кіре алады, баламен жұмыс істеу кезінде қажет болатын бейне- және аудио байланысқа қосылу мүмкіндігі бар. Бейне-сабаққа сілтемесі немесе кездесу сәйкестендіргіші бар ППТК мен ОО-ның кез келген басқа маманы не басшылары қосыла алады.

Көрсетілген режимде жұмыс істеу бейне-көрсетулерді, аудиожазбаларды, анимациялық материалды (мультфильм фрагменттері, қозғалатын объектілер және т.б.) кеңінен қолдануға, көрнекі-сюжеттік, дидактикалық материалдарды көрсетуге мүмкіндік береді.

Түзету сабақтары бекітілген кестеге сәйкес жүргізіледі және маман алдында тұрған барлық міндеттерді орындауға бағытталған.

Онлайн режимдегі сабақтарға төмендегідей балалар тартылуы мүмкін:

- сөйлеу тілінің бұзылыстары бар;
- зерде бұзылыстары бар;
- психикалық дамуының тежелісі бар;
- тірек-қозғалыс аппараты зақымдалған;
- есту, көру қабілетінің бұзылыстары бар.

Ерекше білім беруді қажет ететін балалармен қашықтан сабақ жүргізу ерекшеліктері

1. Балаларға сабақтар ата-аналары (ата-аналарының бірі) міндетті түрде қатысқан жағдайда жүргізіледі. Ата-анасы бірлескен сабақ өткізуге көмектеседі (балаға керекті дидактикалық материалды жайып қойып, қажет болғанда оған нұсқаулықты қайталап

түсіндіреді, қиындықтар туындағанда немесе тапсырма дұрыс орындалмағанда баламен бірлесіп орындауға кіріседі және т.б.).

2. Аутистикалық спектрдегі ауытқулары бар балалармен жүргізілетін сабақтардың ерекшеліктері бар, бұл олардың эмоциялық-ерік саласы мен зейінінің бұзылуына байланысты, сондықтан бала ұзақ уақыт компьютер алдында отыра алмайды, психологпен (не басқа маманмен) байланыста бола алмайды. Бұл жағдайда ең оңтайлы нұсқа ретінде баланың ата-анасына арналған консультациялық онлайн сабақтар және оқыту семинарлары болып табылады, олардың барысында ата-аналар тапсырманы жазып ала алады, оларды орындау тәсілдерін нақтылап, туындаған сұрақтарға кәсіби жауаптар ала алады.

3. Сөйлеу тілінің бұзылыстары бар балалармен логопедиялық жұмыс кезеңдерінің бәрін қосуға мүмкіндік беретін логопедиялық сабақтар өткізу едәуір ыңғайлы: сабақтардың мақсаттары мен міндеттерін түсіндіру; артикуляциялық, саусақтық жаттығу жасау; дыбыстау, сөйлеу тілінің лексикалық, грамматикалық жақтары, байланыстыра сөйлеу тілін қалыптастыру.

4. Арнайы педагогтың (дефектологтың) сабақтары мынадай тапсырмалардан тұрады:

- жалпы моториканы дамыту бойынша;
- қолдардың ұсақ моторикасын дамыту бойынша;
- қоршаған орта туралы түсініктерін байыту;
- танымдық белсенділік пен білуге құштарлықты дамыту;
- когнитивтік үдерістерді дамыту;
- көру-кеңістіктік қатынастарды қалыптастыру;
- сенсорлық түсініктерді дамыту.

Қашықтан жұмыс режимде сабақтар өткізуге қойылатын талаптар:

1. Компьютерлік технологияларды пайдаланумен болатын әрбір сабақ баланың жеке мүмкіндіктері және білім алуға қажеттіліктерін ескере отырып, жүргізілуі керек.

2. Компьютер алдында отырған баламен жұмыс кезінде денсаулық сақтау факторлары міндетті түрде сақталуы қажет. Бұл талап ерекше білім беруді қажет ететін баланың психологиялық-дене күйінің ерекшеліктерінен туындайды. Көру арқылы, уақыт, эмоциялық тұрғыдан балаға көп жүктеме беруге болмайды. 6 жастағы бала үшін жұмыстың біржолғы ең көп ұзақтығы күніне 15 минуттан, 5 жастағы балалар үшін күніне 10 минуттан аспауы керек. Компьютерлік ойындарды іріктеу кезінде баланың физиологиялық және жас мүмкіндіктерін негізге алу қажет.

3. Бір күн ішінде компьютерді пайдаланумен бір сабақтан артық сабақ өткізілмейді.

4. Компьютерді пайдаланумен сабақ өткізудің ұсынылатын уақыты: күннің бірінші жартысы.

5. Қашықтан сабақтарды аптасына 2 реттен артық жүргізбеу ұсынылады.

6. Серуендеуге және күндізгі демалысқа бөлінген уақытта компьютермен сабақ өткізуге рұқсат етілмейді.

7. Сабақты жоспарлау және жабдықтарды іріктеу кезінде педагогтың (үй жағдайында жұмыс істейтін), отбасының қолында бар құралдар мен оқулықтарды ескеру қажет.

Ерекше білім беруді қажет ететін балалармен қашықтан жұмыс істеу сабақтарының құрылымы ППТК немесе ОО жағдайында қалыпты режиммен жүргізілетін сабақтардан ерекшеленбеуі керек:

1. Дайындық кезеңі. Баланы компьютерлік ойындар мен жаттығуларға эмоционалдық тұрғыдан дайындау және дене дайындығына бағытталған. Жұмыс істеуде көру және моторлық анализаторларды дайындау үшін көзге арналған жаттығулар, саусақтармен жаттығулар жүргізіледі. Бала проблемалық жағдайға енгізіледі.

2. Негізгі кезең. Алға қойылған түзету-білім беру міндеттері жүзеге асырылады.

3. Қорытынды кезең. Баланың қызметінің нәтижелерін бағалау (рефлексия, өздік рефлексия), балаға түскен эмоционалдық, көру және бұлшықет күшін басу. Кері байланыс (ата-аналар сұранымдары, олардың сұрақтарына жауап беру).

Мектепке дейінгі арнайы білім беру ұйымдары. Мектепке дейінгі білім беру ұйымдарында ерекше білім беруді қажет ететін балалармен қашықтан жұмыс істеуді ұйымдастыру кезінде мынадай іс-шаралар ұсынылады.

1. Мектепке дейін арнайы білім беру ұйымдарының әкімшілігі:

- қажетті дидактикалық материалдарды пайдаланып, шағын сабақтардың бейнетүсірілімдерін ұйымдастырсын;

- ақпараттық-коммуникациялық технологияларды пайдалана отыра тәрбиеленушілердің ата-аналары үшін кеңес беру мүмкіндіктерін қарастырсын. Оқу тапсырмалары, демалыс, қозғалыс белсенділігін орындауға арналған уақытты белгілей отырып, балалар үшін нақты күн тәртібін құрастыруға ата-аналарға көмектессін;

- тәрбиеленушілердің үй жағдайында тапсырмаларды орындауларының жүйелілігі және табысты болуына мониторинг жүргізу мақсатында кері байланыс амалдарын анықтасын.

2. Мектепке дейін арнайы білім беру ұйымдарының педагогтары мен әдіскерлеріне:

- күнтізбелік-тақырыптық жоспардан жаңа тараулар мен тақырыптарды оқыту алынып тасталсын;

- тәрбиеленушілердің игеру ерекшеліктерін ескере отырып, Білім беру салалары бойынша дағдылары мен алған білімдерін бекіту және қайталауды ұйымдастыру үшін аса маңызды тақырыптарды таңдау қажет.

- ата-аналардың үй жағдайында балалармен жұмысын ұйымдастыру мақсатында Білім беру салалары бойынша дағдылары мен алған білімдерін бекіту және қайталау үшін түрлі деңгейдегі тапсырмалар, жаттығулар жүйесін әзірлесін;

- зерде бұзылыстары бар тәрбиеленушілер үшін шаруашылық еңбек, тұрмыстық жағдайлар, үйде, жер телімінде әлі келгенше ата-анасына көмек көрсетуді қосқанда үй жағдайында орындау мүмкін болатын практикалық сипаттағы тапсырмалар ұсынсын. Мұндай тапсырмаларды үйрету мақсатында есептеу және балаларды өздігінен жұмыс істегені, тырысқаны және сапалы орындағандары үшін көтермелеу. Кері байланысты смартфондарды пайдаланып, бейне-байланыстар көмегімен іске асыруға болады;

- қажет болғанда тәрбиеленушілерге жеке оқу бағдарламалар бойынша дербес тапсырмалар дайындау және олар үшін қолжетімді түрде ұсынсын;

- балаларға карантин кезінде санитарлық-гигиеналық нормаларды сақтау, құрбы-құрдастары және ересектермен байланысты шектеудің маңыздылығы туралы ата-аналарды ақпараттандыру керек.

Мектеп түріндегі арнайы білім беру ұйымдары. Мектеп түріндегі арнайы білім беру ұйымдарында ерекше білім беруі қажет ететін балалармен қашықтан жұмыс істеу режимін ұйымдастыру кезінде мынадай іс-шаралар ұсынылады.

1. Мектеп әкімшілігі:

- қажетті дидактикалық материалдарды пайдаланып, шағын сабақтардың бейнетүсірілімдерін ұйымдастырсын;

- ақпараттық-коммуникациялық технологияларды пайдалану арқылы тәрбиеленушілердің ата-аналары үшін консультациялар өткізу мүмкіндіктерін қарастырсын. Оқу тапсырмалары, демалыс уақыты, қозғалыс белсенділігін орындауға арналған уақытты белгілей отырып, ата-аналарға балалар үшін нақты күн тәртібін құрастыруға көмектессін;

- тәрбиеленушілердің үй жағдайында тапсырмаларды орындауының жүйелілігі және табысты болуына мониторинг жүргізу мақсатында кері байланыс тәсілдерін анықтасын;

- мектеп бітірушілердің кәсіби-еңбекке оқуын бағалауды бұрын игерілген еңбек дағдыларының қорытындылары бойынша жүзеге асырсын.

2. Бастауыш сынып мұғалімдері мен мектептің пән мұғалімдері оқу үдерісін қашықтан оқыту тәсіліне көшуге байланысты 4-тоқсанның күнтізбелік жоспарларына өзгерістер енгізісін:

- күнтізбелік-тақырыптық жоспардан жаңа тараулар мен тақырыптарды оқытуды алып тастауға ұсыныс жасалады;

- сынып оқушыларының оқу материалдарын игеру ерекшеліктерін ескере отырып, мектеп пәндері бойынша дағдылары мен алған білімдерін бекіту және қайталауды ұйымдастыру мақсатында аса маңызды тақырыптарды таңдау қажет.

3. Мектептің мұғалімдері мен әдіскерлеріне:

- үй жағдайында балалардың өздігінен тапсырмаларды орындауын ұйымдастыру мақсатында оқу пәні шеңберінде сынып оқушыларының дағдылары және алған білімдерін бекіту мен қайталау үшін түрлі деңгейдегі тапсырмалар, жаттығулар жүйесін әзірлесін;

- зерде бұзылыстары бар оқушыларға арналған түрлі деңгейдегі жаттығулар мен тапсырмалар ТП ҰҒПО-ның сайтында орналасқан оқулықтар мен жұмыс дәптерлерінде берілсін;

- зерде бұзылыстары бар тәрбиеленушілер үшін шаруашылық еңбек, тұрмыстық жағдайлар, үйде, жер телімінде әлі келгенше ата-анасына көмек көрсетуді қосқанда үй жағдайында орындау мүмкін болатын практикалық сипаттағы тапсырмалар ұсынсын. Мұндай тапсырмаларды үйрету мақсатында есептеу және балаларды өздігінен жұмыс істегені, тырысқаны және сапалы орындағандары үшін көтермелеу керек. Кері байланысты смартфондарды пайдаланып, бейне-байланыстар көмегімен іске асыруға болады;

- қажет болғанда тәрбиеленушілерге жеке оқу бағдарламалар бойынша дербес тапсырмалар дайындау және олар үшін қолжетімді түрде ұсынсын;

- балалар мен олардың ата-аналарына карантин кезінде жеке гигиенаны сақтау және адамдармен байланысты шектеудің маңыздылығы туралы ақпарат берсін.

Психологиялық-медициналық-педагогикалық консультациялар (ПМПК). Қазақстан Республикасының Білім және ғылым министрінің 2017 жылғы 14 ақпандағы №66 бұйрығының «Психологиялық-медициналық-педагогикалық консультациялар қызметінің үлгілік қағидалары» атты № 7-қосымшасына сәйкес ПМПК қызметінің негізгі бағыттары диагностикалау және кеңес беру болып табылады. Осы бағыттарда қашықтан жұмыс істеу режимін жүзеге асыру үшін мынадай іс-шаралар болжанады:

1. ПМПК-ға қабылдауға телефон арқылы алдын ала жазылу.

2. Медициналық және әлеуметтік-психологиялық анамнез жинау телефон арқылы (әңгімелесу) және электронды пошта (WhatsApp) бойынша медициналық не басқа құжаттардың фотокөшірлемелерін ала отырып, электронды поштамен жіберілген сауалнамаларды ата-аналардың толтыруы түрінде жүргізілуі мүмкін.

3. Даму ерекшеліктерін анықтау мақсатында балаларды психологиялық-педагогикалық тексеру онлайн-режимде не ПМПК мамандары электронды пошта бойынша жіберген сауалнамаларды ата-аналардың толтыруы түрінде жүргізілуі мүмкін.

Skype немесе WhatsApp арқылы онлайн режимде психологиялық тексеруді психолог баланың мінез-құлығы мен ойынын бақылау, баламен әңгімелесу, онлайн-режим форматында эмоционалдық-коммуникативтік, танымдық қызметінің ерекшеліктерін зерттеу мақсатында вербалдық әдістемелер мен тестерді орындау түрінде жүргізеді. Электронды пошта, WhatsApp арқылы жіберілген суреттер, графикалық тестер мен жазбаша жұмыстарды талдау жүргізіледі.

Skype немесе WhatsApp арқылы онлайн режимде логопедиялық тексеруді логопед баламен әңгімелесу, сөйлеу тілінің әртүрлі жақтарын зерттеуге арналған тесттік материалды беру түрінде жүргізеді. Жазбаша сөйлеу тілін зерттеу мақсатында жазбаша жұмыстар мен оқуға арналған мәтіндер ұсынылады. Жазудың бұзылысын анықтау мақсатында жазбаша жұмыстарды талдау жүргізіледі.

Skype немесе WhatsApp арқылы онлайн режимде педагогикалық тексеруді педагог-дефектолог, сурдопедагог, тифлопедагог зерде, есту, көру қабілеттерінің бұзылыстары бар балаларды бақылау және олармен әңгімелесу түрінде жалпы білім қорын және қоршаған орта туралы түсініктерін және жетекші қызметінің даму деңгейін анықтау мақсатында жүргізеді. Мектепке дейінгі және мектептегі оқу бағдарламалары бойынша білімдерді меңгеруін зерттеу үшін Электронды пошта, WhatsApp арқылы негізгі оқу пәндері бойынша жазбаша тапсырмалар ұсынылады.

Әлеуметтік-педагогикалық зерттеу телефон бойынша, Skype немесе WhatsApp арқылы жүргізіледі: ата-аналармен әңгімелесу, әлеуметтік қорғау органдары мен ұйымдарының құжаттары және медициналық құжаттардың фотокөшірмелерін алу түрінде, электронды пошта бойынша жіберілген сауалнамаларды ата-аналардың толтыруы.

Неврологиялық зерттеуді онлайн-режимде Skype немесе WhatsApp арқылы дәрігер-невропатолог ата-аналар (заңды өкілдер) және баламен әңгімелесу, мінез-құлығын бақылау (қозғалу саласының күйін зерттеу шеңберінде), жүргізілген параклиникалық (бас

миының магниттік-резонанстық томографиясы, эхоэнцефалограмма, электроэнцефалограмма, электромиограмма жүргізу, көз түбін тексеру және т.б.) және медициналық ұсынымдар мәліметтерін зерттеу түрінде жүргізеді.

Психиатриялық тексеру онлайн-режимде Skype немесе WhatsApp арқылы психиатрдың баламен әңгімелесуі, оның мінез-құлығын бақылау, оның психологиялық тапсырмаларды орындауы, ойын әрекеттерін жүзеге асыруы арқылы жүргізіледі. Баланың психологиялық қызметінің диагностикалық маңызды аспектілері оның ата-аналары (заңды өкілдері) арқылы нақтыланады, жүргізілген тексерулер мен медициналық ұсынымдардың мәліметтері зерттеледі.

4. Ерекше білім беруді қажет ететін балалардың дамуындағы бұзылыстарды еңсеру және олардың алдын алу, емдеу, оқыту мәселелері бойынша отбасына кеңес беру төмендегілер арқылы жүзеге асырылады:

- әр маманның жеке қосымша беті қарастырылған ПМПК-ның ресми сайты, онда ата-аналар жазбаша сұрақ қоя алады, ал ПМПК мамандары жауап береді;

- Skype немесе WhatsApp (қызмет алушының мүмкіндігіне қарай) арқылы бейнебайланыс.

ПМПК мамандарының консультация беруі мынадай түрде іске асырылады:

- онлайн-режим форматында және телефонмен әңгімелесу түрінде дәрігер-невропатологтың жүйке аурулары бар балалардың жүйке жүйесінің күйі, қажет болғанда дәрі-дәрмекпен емдеу, ЕДШ дәрігерінің (нұсқаушысының) және оқуды қашықтық режимде ұйымдастыру бойынша арнайы педагогтың ұсыныстарын ескере отырып, оңтайлы күн тәртібін ұйымдастыру мәселелері бойынша жеке кеңес беру;

- психиатр-дәрігердің онлайн және телефон бойынша әңгімелесу форматында психикалық және мінез-құлығында бұзылыстары бар балалардың психикалық күйі, уақытында ұсынымдарды түзету және психикасын қорғау режимін ұйымдастыру арқылы асқынудың алдын алу, баланың білім алу және дамыту көмегін алуға ықпал ететін жағдаймен қамтамасыз ету мәселелері бойынша жеке кеңес беру;

- онлайн-режим және телефонмен әңгімелесу форматында психологтың баланың дамуы үшін қажетті психологиялық жағдай жасау, зерде дамуын ынталандыру, әлеуметтік-коммуникативтік дағдыларын қалыптастыру, эмоционалдық күйін қалыпқа келтіру мақсатында бірінші кезекте арнайы білім беру ұйымдары тарапынан көмек алмайтындарға ұсыныстар (үйде дамыту бағдарламаларын) әзірлеу бойынша жеке кеңес беру;

- онлайн-режим және телефонмен әңгімелесу форматында педагог-дефектолог, сурдопедагог, тифлопедагогтың баланың дамуы үшін қажетті педагогикалық жағдай жасау, жасы мен мектепке дейін жалпы білім беру және мектеп бағдарламаларының талаптарына сәйкес білім, икем және дағдыларын қалыптастыру бойынша бірінші кезекте арнайы білім беру ұйымдары тарапынан көмек алмайтындарға ұсыныстар (үйде дамыту бағдарламаларын) әзірлеу бойынша жеке кеңес беру;

- онлайн-режим және телефонмен әңгімелесу форматында логопедтің баланың сөйлеу тілінің дамуы үшін қажетті жағдай жасау, сөйлеу тілінің дамуының түрлі жақтарын қалыптастыру, отбасылық қатынас барасында тілдік қатынасты қалыптастыру

бойынша бірінші кезекте арнайы білім беру ұйымдары тарапынан көмек алмайтындарға ұсыныстар (үйде дамыту бағдарламаларын) әзірлеу бойынша жеке кеңес беру;

- онлайн-режим және телефонмен әңгімелесу форматында әлеуметтік педагогтың баланың әлеуметтік дамуы үшін қажетті жағдай жасау, әлеуметтік-тұрмыстық дағдыларын: тазалық, өзіне өзі қызмет көрсету, үй еңбегі қызметін көрсету, әлеуметтік мінез-құлық нормаларын қалыптастыру бойынша ұсыныстар (үйде дамыту бағдарламаларын) әзірлеу бойынша жеке кеңес беру.

Тексеру нәтижелері, баланың құжаттарын зерттеу негізінде ата-аналардың келісімі бойынша білім беру бағдарламасының түрі және қажетті түзете-педагогикалық қолдау көрсету туралы қорытынды дайындалады. Қорытынды тіркеледі және скандалған түрде ата-аналардың электронды поштасына жіберіледі. Қорытындының түпнұсқасын ата-аналар өздеріне қолайлы кез келген уақытта ала алады. Егер арнайы педагогикалық, әлеуметтік немесе медициналық қызмет алу үшін ата-аналарға ПМПК қорытындысының түпнұсқасы қажет болса, олар оны санитарлық-эпидемиологиялық іс-шараларды сақтаған (маскалық режим) жағдайда ПМПК-дан тікелей ала алады.

ПМПК-да диагностикалық топ бар болғанда ерекше білім беруді қажет ететін балалармен жұмыс ОО және ППТК-ға арналған шараларға сәйкес қашықтан жұмыс жүргізу режимінде жүргізіледі.

ПМПК қызметкерлерінің қашықтан жұмыс істеу режиміндегі лауазымдық міндеттері

ПМПК меңгерушісі психологиялық-медициналық-педагогикалық консультация жұмысын жоспарлайды және ұйымдастырады. Бұдан ары білім беру бағыты, білім беру бағдарламасының түрі және баланың жеке психикалық-дене ерекшеліктерін ескере отырып, түзете-дамыта оқытуды ұйымдастыру талаптарын анықтау үшін алқалық талқылауды ұйымдастырады. Әдістемелік жұмысты басқарады, құжаттаманы дұрыс жүргізу және ПМПК-ны арнайы құралдар және компьютерлік техникамен жабдықтау үшін жауап береді. ПМПК мамандарының сапалы жұмыс істеуі, олардың өмірі мен денсаулығы үшін қауіпсіз еңбек жағдайлары, ұжымда жағымды психологиялық атмосфера құруды қамтамасыз етеді. Қажетті есептерді дайындау және есеп беруді қамтамасыз етеді.

Психолог психологиялық анамнез жинауды жүзеге асырады, балаларды психологиялық тексерістен өткізеді, зерттеу нәтижелерін талдайды, баланың психологиялық даму ерекшеліктері: эмоционалдық-коммуникативтік және зерде дамуы туралы қорытынды жасайды, ата-аналарға баланың психологиялық дамуы және оны тәрбиелеу мәселелері бойынша кеңес береді, үй жағдайында жүзеге асыру бойынша ұсыныстар құрастырады. Ата-аналар үшін балалардың дамуы және оларды тәрбиелеу бойынша, жалпы білім беретін және арнайы білім беру ұйымының мұғалімдері, мамандары үшін ЕБҚ ететін балалардың түрлі санаттарының ерекшеліктері туралы әдістемелік нұсқаулықтар жасайды.

Логопед сөйлеу тілінің анамнезін жинап, балаларды логопедиялық тұрғыдан тексереді, зерттеу нәтижелерін талдайды, баланың сөйлеу тілінің даму ерекшеліктері туралы қорытынды жасайды, сөйлеу тіліндегі бұзылыстарды анықтап, жіктейді, ата-аналарға баланың сөйлеу тілін дамыту бойынша кеңес береді, үй жағдайында жүзеге

асыру бойынша ұсыныстар құрастырады. Ата-аналарға баланың сөйлеу тілінің дамуы бойынша, жалпы білім беретін және арнайы білім беру ұйымдарының мұғалімдері мен мамандарына сөйлеу тілінің бұзылыстары бар балалардың ерекшеліктері туралы әдістемелік нұсқаулықтар жасайды.

Педагог дефектолог, сурдопедагог, тифлопедагог балаларды педагогикалық тексерістен өткізіп, зерттеу нәтижелерін талдайды, жалпы білім қоры және қоршаған орта туралы түсініктері, білім бағдарламаларын игеру деңгейі туралы қорытынды жасайды, ата-аналарға ЕБҚ ететін балаларды тәрбиелеу және оқыту бойынша кеңес беріп, үй жағдайында жүзеге асыру бойынша ұсыныстар құрастырады. Ата-аналарға баланы дамыту бойынша, жалпы білім беретін және арнайы білім беру ұйымдарының мұғалімдері мен мамандарына ЕБҚ ететін балалардың ерекшеліктері туралы әдістемелік нұсқаулықтар дайындайды.

Әлеуметтік педагог отбасына әлеуметтік қолдау көрсету және балаларға әлеуметтік қызмет көрсету мәселелері бойынша ата-аналарға кеңес береді, олардың арасында жәрдемақы, жеңілдіктер, әлеуметтік көмек алу бар. Әлеуметтік педагог мүгедектікті рәсімдеу, қалалық/аудандық жұмыспен қамту және әлеуметтік бағдарламалар бөлімдерінде МӘС-ның ОЖБ-н жүзеге асыру, денсаулық сақтау және әлеуметтік қорғау органдарының түрлі бөлімдеріне және мамандарына құжаттар тапсыру бойынша кеңес береді.

Статистик тексеруге алын ала жазылу, балаларды тіркеу және құжаттаманы есепке алу, ерекше білім беруді қажет ететін балалар туралы жиынтық есепті құрастыруды жүзеге асырады.